

## Eesti põllu- ja maamajandusliku teadmussiirde ja innovatsiooni süsteemi (AKIS) üldine tegevuskava

AKIS sekkumise raamistik on kirjeldatud Ühise põllumajanduspoliitika (*edaspidi ÜPP*) 2023-2027 strateegiakava dokumentides. Kirjeldatud eesmärkide ja ülesannete täitmiseks kujundame erinevaid teenuseid.

Tegevuste täpsustatud kava esitatakse ja kinnitatakse kalendriaastate kaupa. Tegevused AKIS sekkumise raames algavad erinevatel aegadel, sõltuvalt eelnevate projektide tulemusest või lõppemisest.

### 1. Eesmärk

**AKIS üldise tegevuskava peaesmärk on põllu- ja maamajandussektori<sup>1</sup> lisandväärtuse tõstmine ning innovatsioonivõimekuse suurendamine.**

METK **ülesandeks** AKIS tegevuste raames on igapäevane teadmussiirde- ja nõuandetegevuste korraldamine ja valdkonna tulevikuvajaduste kaardistamine, võttes arvesse korraldusasutuse strateegilisi suuniseid.

AKIS eesmärgid ÜPP perioodi lõpuks on:

- 1.1 sidusa teadmussiirde- ja innovatsioonisüsteemi loomine;
- 1.2 teadlikkuse suurendamine kestliku toidusüsteemi elluviimiseks;
- 1.3 ühise infovärgi loomine kõikide AKIS osaliste jaoks;
- 1.4 nõustajate rolli suurendamine.

### 2. AKIS teenuste valik

METK hindab sihtrühmade vajadusi nii analüüsidest oma teenuseid, elluviidud teadmussiirde ja nõuande tegevusi kui ka kaasates täiendavaid eksperte. Tegevuste analüüsimisel jätkame Riigikantselei roheülemineku teekaardi<sup>2</sup> koostamise käigus kogutud vajaduste regulaarset analüüsimist ja jälgime Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukavas<sup>3</sup> ning ÜPP strateegiakavas püsitatud eesmärgid.

#### 2.1 Üldise tegevuskava raames pakutavad teenused

- 2.1.1 teadmussiirde tegevuste korraldamine (seminarid, koolitused, teabematerjalid jm);
- 2.1.2 nõuandeteenuste vahendamine (nõuandeteenistuse tugiüksus);

<sup>1</sup> AKIS tegevused tõstavad inimeste teadlikkust tööõiguse ja -ohutuse temaatikast, kestlikust toidusüsteemist, keskkonnasäästlikkusest, ressursi- ja energiatõhususest, innovaatiliste lahenduste kasutamise võimalustest, loodushoiust ja loodusvarade kestlikust kasutamisest, kliimanetraalsuse saavutamise vajadusest ja võimalustest, kliimamuutustega kohanemisest ning (ring)biomajandusest, jne. Teadlikkuse tõstmine omakorda loob pinnase rohelisemate ärimudelite kasutamiseks.

<sup>2</sup> Rohepoliitika eksperdirühma raport. Riigikantselei, 2022 <https://www.valitsus.ee/media/4870/download>

<sup>3</sup> <https://www.agri.ee/pollumajanduse-ja-kalanduse-valdkonna-arengukava-aastani-2030>

- 2.1.3 nõustajate koolituste korraldamine;
- 2.1.4 innovatsioonivõimekust toetavad teadmussiirde tegevused;
- 2.1.5 AKIS osakute haldamine;
- 2.1.6 AKIS eesmärgede toetavate digiteenuste, sh teabesalve, arendamine ja haldamine.

2023. aastal keskendumise tegevuste ettevalmistamisele, kuna otsesed pakutavad teenused on rahastamisel erinevate riigihangete jmt kaudu (vaata täpsemalt peatükk „Tegevuste kirjeldus“).

AKIS pakutavaid digiteenuseid arendab Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (*edaspidi PRIA*) vastavalt METK-i tellimusele tagades arendatud teenuste töökindluse ja hoolduse.

AKIS definitsioon tähistab osaliste sidusat koostööd. Koostöö ei sünni iseenesest. Lisaks temaatilistele ühistele tegevustele (teadmussiirde sündmused, projektid jmt) ja erinevatele nõukogudele on vaja teadlikke mitteformaalseid kohtumisi nii vertikaalselt (temaatiliselt) kui horisontaalselt (üldistavalt).

METK korraldab kokusaamisi ekspertrühmaga ja koondab analüüsi nõukogule valideerimiseks. Plaanis on tihe suhtlus ja koostöö teiste teadmussiirde tegevuste elluviijatega nii tegevuste elluviimise kui ka kohtumiste käigus, sh sektori esindusorganisatsioonidega ja maakondlike arenduskeskustega. Kavandame erinevaid otsustuskoosseisuid: nõukogu ning temaatilisi arutelurühmi. Erinevate koostöökogude ja partnerite abil kogutakse nii suulist kui ka kirjalikku tagasiside sihtrühma ootuste ja vajaduste kohta).

## **2.2 Teemavaldkondade kirjeldus**

AKIS üldise tegevuskava rakendamisel põhivaldkonnad on:

- 2.2.1 taimekasvatuse ja aianduse, sh mahe;
- 2.2.2 loomakasvatuse ja mesinduse, sh mahe;
- 2.2.3 toidusüsteemid, sh toidu tootmine, töötlemine, toiduohutus, tarneahel, müügiedendus;
- 2.2.4 põllumajanduspoliitika abinõud,
- 2.2.5 ühistegevus, ettevõtlikkus ja juhtimine;
- 2.2.6 põllumajanduskeskkond, sh rohestamine ja taastav põllumajandus,
- 2.2.7 digitaliseerimine ja teabesalv;
- 2.2.8 põllu- ja maamajanduse uued tehnoloogiad, nt uuendtoit, aretus tehnoloogiad.

Konkreetsel aastal olulise suuna valime koostöös AKIS nõukogu ja Maaeluministeriumiga.

## **2.3 MAK<sup>4</sup>-iga seonduvate teenuste ülevaade**

### **2.3.1 Nõustamine:**

- 2.3.1.1 jätkusuutliku nõuandeteenuse pakkumine ning olemasolevate, uute ja endiste nõustajate võimalikult maksimaalne integreerimine AKISesse Maaeluministeriumi

---

<sup>4</sup> MAK – Eesti maaelu arengukava 2014-2020, mille rakendamine kestab kuni 30. juunini 2025.

ja Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) vahel sõlmitud käsunduslepingu nr 180 lõppemisel 2023. aastal;

2.3.1.2 Eesti maaelu arengukava 2014-2023 raames korraldatav riigihange nõustajate järelkasvuprogrammi rakendamiseks eeldatava täitmistähtajaga 30. juuni 2025. a, aitab kaasa uute nõustajate värbamisele ja väljaõppele;

2.3.1.3 Konsulentide kutse andmine kuni 21. novembrini 2023 METKi poolt.

### **2.3.2 Teadmussiire<sup>5</sup>:**

2.3.2.1 riigihanke raamleping nr 222076, mis sõlmitud PRIA ja täitja vahel teadmussiirde pikaajalise programmi elluviimiseks põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas tähtajaga 30. juuni 2023;

2.3.2.2 riigihanke raamleping nr 210263, mis on sõlmitud PRIA ja täitja vahel teadmussiirde pikaajalise programmi elluviimiseks toidusektori müügivõime edendamise valdkonnas tähtajaga 16. märts 2024;

2.3.2.3 riigihange nr 257107, mis korraldati teadmussiirde tegevuste järjepidevaks elluviimiseks põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas (II etapp) eeldatava tähtajaga 30. juuni 2025.

### **2.3.3 Innovatsioon:**

2.3.3.1 Innovatsioonitegevuste toetamine MAK 2014-2023 innovatsioonikoostöö meetmete nr 16.1/16.2 ja 16.0 raames;

2.3.3.2 Maaeluvõrgustiku (ÜPP võrgustiku<sup>6</sup>) poolne innovatsiooni võrgustikutöö, soodustades tingimusi innovatsiooni tekkimiseks;

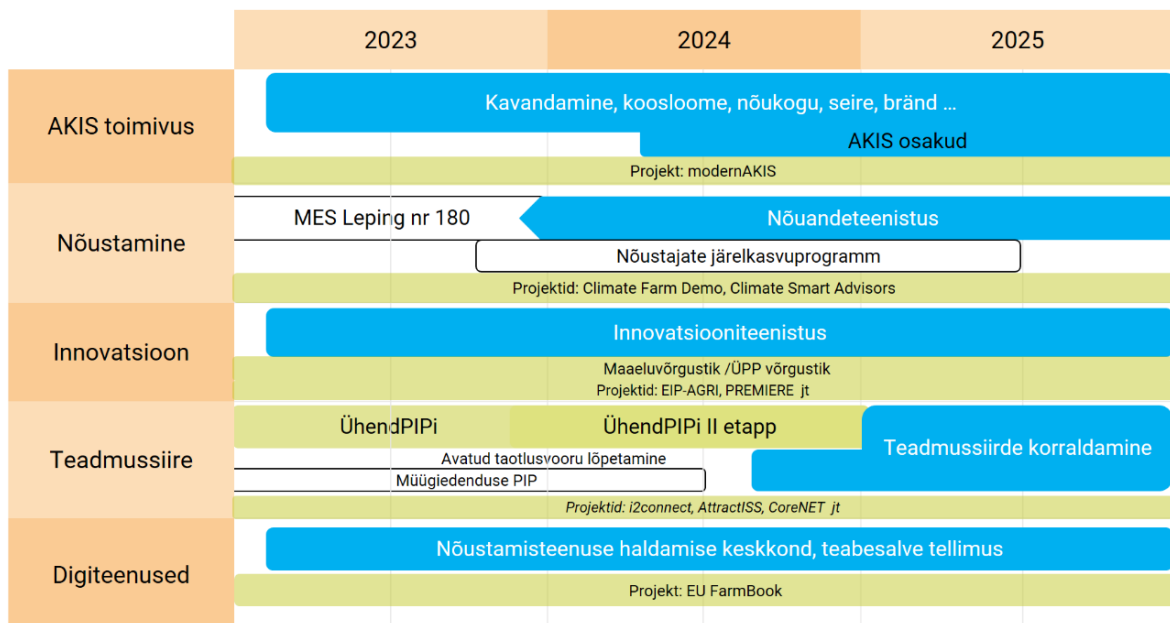
2.3.3.3 uue tegevusena alustab METK innovatsiooniteenistus ÜPP strateegiakava AKIS arendamise toetuse raames (üksuse tegevuste hulka kuuluvad innovatsiooni võrgustikutöö ning nõustajate ja AKIS põhimõtete toetamine üksnes sellel määral, mis ei ole kaetud muude sekkumistega).

2.3.3.4 Alates 2024. a saab kasutada toetust nõuande saamiseks innovatsiooni valdkonnas ÜPP sekkumise „Nõuandetoetus“ raames.

Ülaltoodud MAK perioodi tegevused koos 2023. a algavate AKIS ettevalmistavate töödega ÜPP strateegiakava sekkumiste rakendamiseks tagavad sujuva ülemineku ühelt rahastamisperioodilt teisele (Joonis 1). METK võib tegevusi hakata ellu viima järk-järgult, vältides olukorda, kus täpselt sama tegevust rahastatakse nii „Eesti maaelu arengukava 2014– 2020“ raames väljatöötatud meetmete kui ka ÜPP strateegiakava sekkumiste kaudu.

<sup>5</sup> Nimetatud hangete teostamine pakub sihtrühmadele koolitusi, materjale jmt ning seetõttu arvestatakse AKIS üldisesse tegevuskavasse teadmussiirde tegevusi alates nende lepingute lõppemise järgselt.

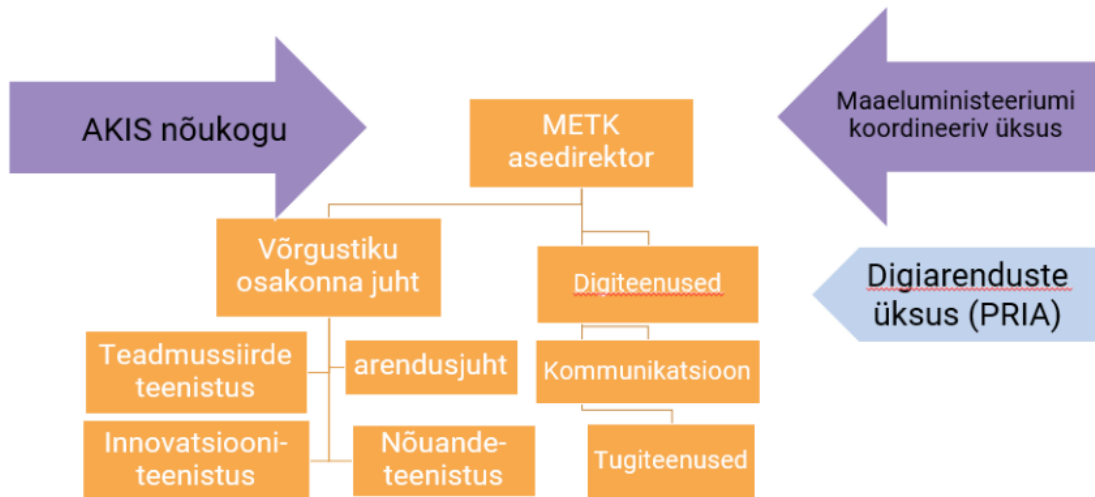
<sup>6</sup> Nii maaeluvõrgustiku kui ka ÜPP võrgustiku ülesannet täidab METK. [www.maailfo.ee](http://www.maailfo.ee)



Joonis 1: AKIS üldise tegevuskava elementide ja kaasnevate tegevuste ajakava ülevaade lähiaastateks (sinisega AKIS tegevuskava elemendid).

## 2.4 Struktuur ja ülesanded

- 2.4.1 AKIS koordineeriva üksuse (ingl.k. AKIS coordination body) funktsiooni täidab Maaeluministeeriumi teadus- ja arendusosakond. AKIS koordineerimisstruktuuris on ministeeriumil poliitikakujundaja roll. Antavate suuniste kaudu aitab ministeerium tagada, et METKi tegevus teadmussiirde, nõuande ja innovatsiooni valdkonnas oleks vastavuses riigi ja Euroopa Liidu ülestes eesmärkidega.
- 2.4.2 METK tegevus AKIS tegevuste elluviimisel korraldatakse valdavalt METKi ettevõtluse ja innovatsiooni juhtimisvaldkonna asedirektori suunamisel. AKIS „projektijuhiks“ on võrgustiku osakonna juhataja, teda toetab AKIS arendusjuht.
- 2.4.3 METKi võrgustiku osakonnas on 4 teenistust: maaeluvõrgustiku teenistus täidab ÜPP võrgustiku ülesandeid (kokkupuude AKIS tegevustega innovatsioonivõrgustiku ulatuses); Innovatsiooniteenistus tegeleb ettevõtjate konkreetsetele väljakutsetele lahenduste leidmisega; Nõuandeteenistus korraldab põllu- ja maamajandusliku nõuandeteenuse kättesaadavust; Teadmussiirde teenistus jätkab eelkõige praeguseid teadmussiire programmi tegevusi.
- 2.4.4 METK vajab AKIS tegevuste planeerimisel ja elluviimisel raamatupidamise ja riigihangete korraldamist, toetamas on METKi teenusdisainer ja kvaliteedijuht (kokku kuni 2 arvestuslikku töökohta kõigi tugiteenuste kohta).
- 2.4.5 AKIS kommunikatsioonispetsialist töötab turunduse ja kommunikatsiooni osakonnas. METKi teenuste arendusosakonnas tegeletakse AKIS digitööriistade (e-teenuste) arendusvajaduste haldamisega ning ollakse sisuliseks partneriks PRIA-le.
- 2.4.6 AKISst toetavate IT lahenduste, sh teabesalve, arendamine toimub PRIAs vastavalt METKi tellimusele. Teenistujad paiknevad erinevates PRIA osakondades, vajadusel värvatakse vajalik personal PRIAs juba olemasolevatesse struktuuriüksustesse.



Joonis 2. AKIS üldise tegevuskava rakendavad üksused

## 2.5 AKIS nõukogu ja koostöörühmad

Tegevusi ja töötajaid ning AKIS struktuuri toetavad:

- 2.5.1 **AKIS nõukogu** üldise tegevuskava elluviimise toetamiseks ja suunamiseks;
- 2.5.2 mitteametlikud nõukogud valdkondlike teadmussiirde, nõuande- ja innovatsioonitegevuste valikuks;
- 2.5.3 motiveeritud mõttekoda ehk **ideegrupp** sisuliste arenduste pakkumiseks ja temaatilised arutelurühmad vastavalt vajadustele nt nõustamistoodete väljatöötamiseks või strateegiliste valikute läbiarutamiseks.

### AKIS nõukogu:

- 2.5.4 vaatab läbi sihtgrupile tegevuste elluviimise tulemused ning edusammud asjakohaste riiklike strateegiadokumentide eesmärkide saavutamisel;
- 2.5.5 annab hinnangu AKIS tegevuskava aruannetele;
- 2.5.6 hindab tegevuste rakendamise kvaliteeti, jälgib või uurib asjaolusid, mis mõjutavad sihtgrupi teabe-, koolitus- ja nõustamisvajadusi (valideerib sihtrühmade tagasiside analüüsi);
- 2.5.7 annab ülesandeid METKile eesmärkide ja tegevuste elluviimiseks lähtudes Maaeluministeriumi sõnastatud suunistest.

## 4. Tegevuste kirjeldus

Tegevuste elluviimisel lähtume sihtrühmade vajadustest ja valdkondade spetsiifikast.

### 4.1 METKi poolne AKIS tegevuste juhtimine ja tugiteenused (alates 2023)

AKIS tugistruktuuri loomine METKi juurde aitab tuua teadmussiirde- ja nõuandeteenuste korraldusse rohkem stabiilsust, koondada ja arendada valdkonna kompetentsi pikaajalisemas vaates, vähendada projektipõhisust ning tegevuste otsesest sõltuvust struktuurifondide rahastamisperioodidest. METK ülesanne on ühise infovälja tugevdamine erinevate AKIS osaliste vahel ja tervikvaatest lähtuv tegevuste kavandamine.

AKIS tegevuste juhtimise ja tugitegevuste hulka kuuluvad:

- 4.1.1 AKIS nõukogu ning temaatiliste arutelurühmade korraldamine;
- 4.1.2 pikaajalise AKIS arengukava koostamine, rakendamine ja ajakohastamine;
- 4.1.3 sihtrühmade vajaduste ja tagasiside analüüsimine ning tegevuste tulemuslikkuse pidev seire;
- 4.1.4 AKIS kommunikatsiooni- ja turundusstrateegia väljatöötamine ja rakendamine,
- 4.1.5 AKIS kontseptsiooni tutvustamine ministriumite valitsemisaladele;
- 4.1.6 AKIS olemust toetavate rahvusvaheliste projektide elluviimine, rahvusvahelise suhtluse arendamine.

### 4.2 Innovatsiooniteenistus

Innovatsiooniteenistuse eesmärk on toetada põllu- ja maamajanduse ettevõtjatel uute toodete, teenuste ja töövõtete loomist või rakendamist. Fookuses on ettevõtja ning tema võimestamine. Selle saavutamiseks peab üksus olema teerajaja, tugipost, motivaator ja neutraalne osapool, kes toob tegijad kokku ja loob õige pinnase viljakaks tulemuseks. Lisaks sellele peab üksus täitma ettevõtjate esindaja rolli.

Praeguse seisuga puudub üks valdkonna spetsiifiline usaldusväärne üksus kelle poole maamajanduse ettevõtja idee või väljakutsega pöörduda saaks, et lahendus leida või nullist ehitada. Väljakutsete all peame silmas probleeme, millega ettevõtja silmitsi seisab. Näiteks olemasolevad seadmed ei rahulda vajadusi, töömeetodid on vananenud, toodete müük on vähenenud, tooteid on vaja väärindada või juurde luua, tegevuse laiendamine välisturgudele jne.

Innovatsiooni edendamise eesmärgil käivitatava tugiteenistuse ülesanneteks on vahendada kontakte, korraldada võrgustumisüritusi ja koondada taustateavet.

*Innovatsioonivõrgustik ÜPP võrgustiku (maaeluvõrgustiku) ülesannete raames tegeleb koostöö ergutamise, nt veebiseminaride ja infokirjade vahendusel ning on suunatud laiemale sihtgrupile. Innovatsiooni tugiteenistus AKIS raames tegeleb väljakutsetele reaalse lahenduste loomise või rakendamise ja kasvutoe pakkumisega ning tema fookuses on ettevõtja.*

Innovatsiooninõustamine personaalse mentorluse või konsultatsiooniteenusena lahendatakse kas nõuandeteenuse, AKIS osakute või innovatsioonikoostööprojektide kaudu. Innovatsioonivõrgustik jagab teavet nii toetatud projektidest kui ka rahastamisvõimalustest ja kokkusaamistest. Tähelepanu tuleb pöörata rahvusvahelistes fookusgruppides ja töötubades osalemisele (sh inimeste lähetamisele kohtumistele), aga

ka temaatilistel seminaridel ja konverentsidel osalemisele. Lisaks Eesti innovaatorite koostöö ergutamisele on oluline väljapaistvus rahvusvaheliselt ning kaastöö rahastamisprogrammi „Euroopa Horisont“ võimaluste kasutamiseks.

#### **4.2.1 ETAPP I: Kogukonna võimestamine**

Eesmärk: võimendada valdkonna tegijate kogukondi ja innustada innovatsioonile.

Esimese sammuna tõstame ettevõtja teadlikkust ja innustame tegevusele. Selleks teeme koostööd olemasolevate organisatsioonide, kogukondade ja võrgustikega ning koondame enda ümber innovaatiliste tegijate grupi. Võtmetegevusteks innovatsiooni tutvustamine, kogemuste jagamine, koolitamine, koostööle innustamine, inspireerimine. Need tegevused kogukonna võimendamise raames jäävad Innovatsiooni tugiteenistusele korduvaks tegevuseks.

Põllumajandus ja maapiirkonna ettevõtjate innovatsiooni liikumise alustalaks saab olema innovatsiooni tugiüksus, kes omab tugevat neutraalse osapoole rolli. Kogukonna liikmed usaldavad üksust oma muredega ja teavad, et sealt kaudu saab lahenduse. Tänu sellele teab üksus täpselt mis väljakutsed ettevõtjatel laual on, ning aitab rakendada olemasolevaid või ehitada uusi lahendusi.

Tegevused:

- 4.2.1.1 brändingu loomine sõnumitega, mis kutsuvad sihtrühmi sündmustele ja kogunemistele.
- 4.2.1.2 aktiivne suhtlus ja usalduse kasvatamine ettevõtjate ja organisatsioonidega.
- 4.2.1.3 kliendiinfosüsteemi loomne ettevõtjatest ja nende väljakutsetest. Seejärel väljakutsete valideerimine.
- 4.2.1.4 perioodiliselt sündmuste elluviimine (vebinarid, sihtrühma kohtumised jne.)
- 4.2.1.5 ettevõtjate väljakutsetele/probleemidele projektide algatamine ja töörühmade loomine;
- 4.2.1.6 erinevate temaatiliste arenguprogrammide kavandamine.

#### **4.2.2 ETAPP II: Lahenduste loomine või rakendamine**

Eesmärk: valideeritud väljakutsetele turult lahenduse leidmine või nullist ehitamine ja testimine

Etapp II leiab või ehitab esimeses etapis kogutud väljakutsetele lahendused. Peamine eesmärk on võimaldada ja toetada prototüübi ehitamist (nt. töörühma loomine, häkatoni/arendusmaratoni korraldamine) ning olla kursis turul olevate lahendustega, mida tuua ettevõtjatele testimiseks. Turul olevate lahendustega kursis olemiseks kasutame kohalike ja välismaiste spetsialistide/mentorite/konsulentide abi ning käime ka ise aktiivselt infot kogumas. Lisaks kogume infot turul olevast innovatsioonist. See saab olema fail (excel või kliendiinfosüsteem), mis sisaldab erinevaid tooteid/teenuseid/töövõtteid üle maailma ja andmeid nende kohta. Innovatsiooni andmebaas ei duplitseeri teabesalve tööd, vaid saab olema sellega koostöös ja täienduseks ning on mõeldud asutusesiseseks kasutuseks ettevõtjate võimendamise eesmärgil.

Tegevused:

- 4.2.2.1 METKi või väliste spetsialistide kaudu tuvastada rahvusvaheliselt turult sobivad lahendused (ehk innovatsiooni vahendamine)

- 4.2.2.2 läbirääkimised lahenduste omanikega. Toomine testimiseks Eestisse.
- 4.2.2.3 puuduva lahenduse ehitamiseks osapoolte kokku toomine, projekti algatamine
- 4.2.2.4 tööd alustava töörühma kokku toomine või vajadusel arendusmaratoni (häkatoni) korraldamine
- 4.2.2.5 loodud lahenduse testimine ja tagasisidestamine

### **4.2.3 ETAPP III: Kasvutugi**

Eesmärk: toetada teise etapi eduka innovatsiooni kasutusele võtmist (lahenduse rakendamine) või arengut ja turule jõudmist (lahenduse loomine) ehk teise etapi tegijate edaspidine toetamine. Eesmärk ei ole „kätt hoida“ vaid pakkuda vajalikku tuge. Kasvutoe tegevused selles etapis võivad olla näiteks vajalike kontaktide leidmine, mentorite tugi, abi rahastuse leidmisel, lahenduse testimise võimaluste tekitamine jne.

Tegevused:

- 4.2.3.1 võrgustiku kasutamine ettevõtte toetamiseks, mentorlus ja nõustamine (erialane kui ka äriline)
- 4.2.3.2 testimisvõimaluste tekitamine ja testimise toetamine
- 4.2.3.3 koolitused ja ettevõtete külastused, esinemisvõimalused
- 4.2.3.4 abi rahastuse leidmisel, investorite kontaktid jne.

### **4.3 Digiarendused ehk teabesalv**

Olemasolevale teabele, sh uuringute tulemustele on kavas luua lihtne ligipääs hästi struktureeritud ja mugava elektroonilise keskkonna kaudu (n-ö teabesalv kui ühe ukse lahendus vajaliku teabeni jõudmisel).

Teabesalve üheks eesmärgiks on koondada süsteemselt teave sellest, milliseid uuringuid on tehtud (või algatatud), millist koolitust juba (millal ja kellele) korraldatud, millist teabematerjali koostatud, et teabesalve saaks rakendada hariduslikel eesmärkidel maaelu ja maamajandust propageeriva veebikeskkonnana põllumajandustootjatele töötlejatele/käitlejatele ja tarbijale. Teabesalve osadeks on:

- 4.3.1 valdkondlikud erialased ja praktilised materjalid, uudised, head tavad, kogemuslood;
- 4.3.2 temaatiliste sündmuste kalender ja registreerumiskeskond;
- 4.3.3 nõustajate, sh konsulentide, eranõustajate ja ekspertide kontaktid;
- 4.3.4 teadusprojektide, rakendusuringute ja innovatsiooniprojektide kataloogid, videod jm;
- 4.3.5 tööriistad ehk digiakadeemia – kalkulaatorid, kaardirakendused, „kuidas“-videod, e-õpe (moodle) jmt

PRIA vastutusvaldkonnaks on teabesalve digitaalse taristu võimaldamine ja AKIS tellimuse alusel IT lahenduse arendamine. Aastatel 2023 ja 2024 on teabesalvena kasutusel veebileht [www.pikk.ee](http://www.pikk.ee) ja selle alamdomeen [teabesalv.pikk.ee](http://teabesalv.pikk.ee); maaeluvõrgustiku tegevuste kanalina on kasutusel veebileht [www.maainfo.ee](http://www.maainfo.ee). Eesmärgiks on seatud, et teabesalv uutel alustel oleks kasutuskõlblik alates 2025. aastast.



#### 4.4 Nõuandeteenistus

Nõustamisteenuse maksumus tuleneb nõuandetoetuse ÜPP strateegiakavas kirjeldatud sekkumise nõuetest, toimub toetuse taotlemine. Nõustamine toimub kas traditsioonilise individuaalnõustamisena, grupi-, kompleksnõustamise või mentorluse vormis. Teenuse toetamine on kirjeldatud sekkumisena „Nõuandetoetus“, nõuded tegevustele kinnitatakse ministri määru<sup>7</sup>. Maaeluministeeriumi poolt kavandatakse nõuandetoetuse määru kinnitamist III kvartali alguseks.

2023. aastal on nõuandeteenuste korraldamise eest vastutav Maaelu Edendamise Sihtasutus. Nõuandeteenuste pakkumiseks alates 2024. a kohandab METK nõuandetoetuse tingimused oma tööprotseduuridesse, koostab nõustajatega sõlmitavate (töö-, töövõtu-, koostöö- või käsundus-)lepingute põhjad jne.

Nõustajateks värvatakse eelkõige kutsega<sup>8</sup> konsulente, kes vastavad nõuandetoetuse määru<sup>7</sup>ga sätestatud tingimustele. Kaasata võib kõiki pädevaid sõltumatuid nõuandeteenust pakkuvaid osapooli, olenemata sellest, kas nad pakuvad toetatavat nõuandeteenust või mitte (võimalus saada osa nõustajate koolitustest jne). Aktiivsest nõuandetegevusest taandunud nõustajaid saab kaasata alustavate nõustajate mentorina vms. Nõuandetoetuse kasutamine on võimalik muudele nõustajatele, kes läbivad nõustamismetoodika, või innovatsiooninõustamise aluste koolituse või nõustavad eksperdina lühiajaliselt ning on sisestatud METKi poolt peetavasse valideeritud nõustajate nimekirja.

#### 4.5 Teadmussiire

Teadmussiirde tegevuste raames tutvustatakse teadustulemusi ning nende rakendamise võimalusi, tehnoloogiaid, parimaid praktikaid ja innovatsiooni. Tegevusi on erinevaid – koolitusi, infopäevi, konverentse, grupinõustamisi, digilahendusi (vt teabesalv) jne. Praktiline õpe ja kogemuste jagamine .

Teadmussiire hõlmab ka nõustajate koolitamist. Võimaldades tootjatele ja nõustajatele ühist informi, paranevad AKIS osaliste üksteise vajaduste ja pakutavate lahenduste mõistmine.

Teadmussiirde tegevuste elluviimine toimub kas METK enda poolt või riigihangete kaudu. Tegevuste (nt infopäevad, koolitused jms) elluviimine hangete kaudu võimaldab kaasata erialaliite, erinevaid haridus- ning teadus- ja arendusasutusi ning muid asjakohaseid organisatsioone ja eksperte.

AKIS tegevuskava hulka arvestatakse teadmussiirde tegevused eelkõige järk-järgult pärast teadmussiirde programmide ja nõustajate järelkasvuprogrammi riigihangete lõppemisi, eelkõige alates aastast 2024.

---

<sup>7</sup> Ministri määrus, millega kehtestatakse nõuandeteenuse osutamise toetuse raames antava toetuse saamise täpsemad nõuded taotlejale, toetatavale tegevusele, nõuandeteenuse saajale, allkirjastamine toimub eeldatavalt juulis 2023

<sup>8</sup> Konsulendi kutse andja on METK: <https://metk.agri.ee/konsulendi-kutsetunnistus>

## 5. Tegevuste ligikaudne eelarve

Tegevus	Perioodi eelarve	2023 eelarve	Märkused
<b>AKIS tegevuskulu<sup>9</sup></b>			
METK personalikulu ja kaasnevad kulud,	5 500 000	440 500	Ca 8 arvestuslikku töökohta METKis, ca 2 töökohta PRIAs
Sündmused jm korralduskulud		80 000	
PRIA: digiarendused	1 500 000	335 150	
AKIS tegevuskulud kokku	7 000 000	855 650	
<b>Teadmussiirde tegevused<sup>10</sup></b>	8 200 000		Alates 2024
<b>AKIS osakud<sup>11</sup></b>	1 800 000		Alates 2024
<b>AKIS sekkumise eelarve KOKKU</b>	17 000 000	855 650	
<b>Nõuandetoetus<sup>12</sup></b>	6 000 000		Alates 2024

## 6. Tegevuste rakenduskava

Allpool olev rakenduskava esitab kõiki AKISega seonduvaid tegevusi. Heledamas kaldkirjas on toodud need tegevused, mis AKIS korraldust Eestis oluliselt mõjutavad, kuid ei ole rahastatavad ÜPP strateegiakava AKIS sekkumistest.

Teema	Tegevus
<b>2023</b>	
<b>AKISe juhtimine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Töötajate värbamine, tööprotsesside kokkuleppimine</li> <li>Kalendriaasta tegevuste kava koostamine ja esitamine Maaeluministeeriumile, aruandlus</li> <li>Pikaajalise AKIS arengukava koostamine</li> <li>AKIS nõukogu moodustamine</li> <li>Tegevuste seire, sihtrühma vajaduste analüüs</li> <li>Kommunikatsiooni ja turundusstrateegia ning brändi väljatootamine</li> <li>AKIS osakute rakendamise kavandamine</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>Projekt <u>modernAKIS</u> (Euroopa riikide AKIS-vastutajate võrgustik)</i></li> </ul>
<b>Innovatsioon</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Innovatsiooniteenistuse kohtumise ettevõtjatega</li> <li>Eesmärke toetavad sündmused ja rahvusvaheline koostöö</li> <li>Konkreetsed arendusprojekti algatamine</li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li><i>ÜPP/maaeluvõrgustiku <u>innovatsioonivõrgustiku</u> tegevused, kogu ÜPP ulatuses sh maakogukondade suunal</i></li> <li><i>Projekt <u>PREMIERE</u> (koostööprojektide eestvedajate ettevalmistamine)</i></li> </ul>
<b>Digiarendused</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Teabesalve kavandamine, tehnilise tellimuse koostamine</li> <li>Nõustamisteenuse haldamise keskkonna arendamine</li> </ul>

<sup>9</sup> ÜPP sekkumise 0.1 (Teadmiste vahetamine ja teabe levitamine) kogumaksumus 17 miljonit eurot

<sup>10</sup> ÜPP sekkumises 0.1 eraldi väljatoomata summa

<sup>11</sup> ÜPP sekkumises 0.1 eraldi esitatud summa AKIS osakute rakendamiseks (ÜSO.1.2)

<sup>12</sup> ÜPP sekkumises 0.2 Nõuandetoetus eraldi esitatud summa nõuandetoetuse rakendamiseks (ÜSO.2.1) 6 miljonit eurot

Teema	Tegevus
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Projekt EU FarmBook (Euroopa ülese teabesalve rakendamine)</i></li> </ul>
<b>Nõustamine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Maaelu Edendamise Sihtasutuse tegevused vastava lepingu lõpuni</i></li> <li>• <i>Nõuandeteenistuse liitumise ettevalmistamine, sh nõustajate valideerimise ja teenuse hinnastamise põhimõtete väljatöötamine</i></li> <li>• <i>Konsulentide ja nõustajatega lepingute sõlmimine</i></li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Konsulentide kutse andmine METKis kuni 21.11.2023</i></li> <li>• <i>Konsulentide järelkasvuprogramm vastavalt hanke tulemustele</i></li> <li>• <i>Konsulentide rakendamine <u>ClimateFarmDemo</u> ning <u>ClimateSmartAdvisors</u> projektides (kliimateadlike põllumajandustootjate ning nõustajate võrgustikud)</i></li> </ul>
<b>Teadmussiire</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Tegevuste elluviimine teadmussiirde programmide riigihangete raames</i></li> </ul>
<b>2024</b>	
<b>AKISe juhtimine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Kalendriaasta tegevuskava koostamine ja esitamine</i></li> <li>• <i>Pikaajalise arengukava kinnitamine ja koostöö organisatsioonidega</i></li> <li>• <i>AKIS võrgustikutöö ja seire</i></li> <li>• <i>Tegevuste kommunikatsioon ja turundus</i></li> <li>• <i>AKIS osakute rakendamine</i></li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Projekt modenAKIS</i></li> </ul>
<b>Innovatsioon</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Innovatsiooniteenistuse kohtumise ettevõtjatega</i></li> <li>• <i>Eesmärgi toetavad sündmused ja rahvusvaheline koostöö</i></li> <li>• <i>Järgmise arendusprojekti algatamine</i></li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>ÜPP/maaeluvõrgustiku innovatsioonivõrgustiku tegevused</i></li> <li>• <i>Projekt PREMIERE</i></li> </ul>
<b>Nõustamine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Nõuandetoetuse taotlemine ja rakendamine</i></li> <li>• <i>Konsulentide avaliku nimekirja haldamine</i></li> <li>• <i>Kvaliteedijuhtimise sertifikaadi vormistamine</i></li> <li>• <i>Nõustajate koolituste kavandamine, koolitamine, koolituste korraldamine</i></li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Konsulentide järelkasvuprogrammi rakendamine</i></li> <li>• <i>Projektid ClimateFarmDemo ning ClimateSmartAdvisors</i></li> </ul>
<b>Digitegevused</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Teabesalve tellimuse arendamine, sh filtreeritavate tabelite ja e-õppe keskkonna väljatöötamine</i></li> </ul>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Projekt EU FarmBook,</i></li> </ul>
<b>Teadmussiire</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Tegevuste elluviimine teadmussiirde programmide riigihangete raames</i></li> <li>• <i>Ettevalmistustööd teadmussiirde tegevuste liitumiseks AKIS üldisesse tegevuskavasse</i></li> </ul>